

# HAFTALIK STRATEJİK İSTİHBARAT VE JEOPOLİTİK RİSK RAPORU

Rapor No: 2026/W41 | Dönem: 5-10 Ekim 2026

Hazırlayan: Tarih & Uluslararası İlişkiler Uzmanı Kubilay Muhammet Özdemir

Rapor yaklaşımı: Açık kaynak istihbaratı (OSINT), jeopolitik risk değerlendirmesi ve holdingler için karar destek analizi.

## 1. EXECUTIVE SUMMARY (YÖNETİCİ ÖZETİ)

Bu haftanın görünümünde üç başlık öne çıkmaktadır: küresel büyümede yavaşlama, enerji ve deniz taşımacılığında jeopolitik kırılganlık, Türkiye’de üretici fiyatları üzerinden maliyet baskısının devam etmesi.

Küresel büyüme ve ticaret: UNCTAD’ın 9 Ekim 2026 tarihli değerlendirmesinde küresel büyüme beklentisi 2026 için %2,6 olarak verildi; 2025 için karşılaştırmalı oran %2,9. Küresel mal ve hizmet ticaretinde reel büyümenin yaklaşık %4 seviyesinde olabileceği belirtildi. Bu oranlar kurum tahminidir; kesinleşmiş yıl sonu gerçekleşmesi değildir.

Türkiye enflasyonu: TÜİK’in Eylül 2026 verilerine göre TÜFE aylık %1,84, yıllık %29,73 arttı. Yı-ÜFE aylık %2,07, yıllık %27,38 yükseldi; imalat sanayisinde yıllık üretici fiyat artışı %29,09 olarak açıklandı.

Hürmüz Boğazı ve enerji: 8 Ekim tarihli Reuters kaynaklı haberde, 6 Ekim Salı günü Hürmüz’den geçen emtia gemisi sayısının yedi olduğu aktarıldı. Bu, tek bir güne ait sayıdır; haftalık toplam değildir. Aynı haberde, alternatif güzergâhların devreye girmesiyle bölgesel petrol ihracatındaki kaybın kısmen dengelendiği belirtildi.

## 2. REGIONAL OSINT & GEOPOLİTİK DEĞERLENDİRME

### 2.1 Orta Asya ve Orta Koridor

Dünya Bankası’nın 28 Eylül 2026 tarihli açıklamasına göre, Trans-Hazar/Orta Koridor’a yönelik altyapı yatırımları ve reformlar, 2040’a kadar ticaret hacmini önemli ölçüde artırabilir ve seyahat sürelerini azaltabilir. Kurumun senaryoları yatırım ve reformların uygulanmasına bağlı projeksiyonlardır; gerçekleşmiş sonuçlar olarak okunmamalıdır.

HOLDİNG İSTİHBARAT NOTU (RİSK & FIRSAT): Türkiye merkezli ihracatçı ve lojistik şirketleri, Orta Koridor’u tek başına kesin çözüm olarak değil, denizyolu ve diğer kara bağlantılarına tamamlayıcı bir alternatif olarak değerlendirmelidir. Gümrük geçişleri, aktarma süreleri, sigorta ve toplam teslim maliyeti düzenli ölçülmelidir.

### 2.2 Afrika Pazarları

Afrika pazarlarında riskler ülkeye ve sektöre göre farklılaşır. Ödeme tahsilatı, döviz likiditesi, ithalat düzenlemeleri, yerel ortakların güvenilirliği ve lojistik maliyetler sözleşme öncesinde ayrı ayrı incelenmelidir. Ülke bazında teyit edilmemiş liman veya proje haberleri bu raporda kesin bilgi olarak kullanılmamıştır.

HOLDİNG İSTİHBARAT NOTU (RİSK & FIRSAT): Yeni pazara girişte peşin ödeme, akreditif veya ihracat kredi sigortası gibi araçların uygunluğu değerlendirilmelidir. Distribütör ve alıcı incelemesi yapılmadan yüksek hacimli açık hesap satışına gidilmemelidir.

### 2.3 Enerji ve Deniz Taşımacılığı

OPEC+ 4 Ekim 2026’da Kasım ayı üretim hedeflerini değiştirmeme yönünde karar aldı. Reuters’ın aynı tarihli haberinde, Körfez’de üretim ve ihracat akışlarını etkileyen kesintiler ile Brent petrolün 100 doların üzerinde seyrettiği aktarılmıştı. Bu fiyat, 4 Ekim tarihli haberin yayımlandığı ana ilişkin bir görüntüdür; güncel fiyat olarak değerlendirilmemelidir.

Hürmüz Boğazı'ndaki geçiş belirsizliği, enerji tedariki yanında navlun, sigorta primi ve teslim süresi üzerinde de baskı yaratabilir. Etkinin her şirket için aynı olacağı varsayılmamalıdır; sözleşme şartları ve güzergâh bağımlılığı belirleyicidir.

HOLDİNG İSTİHBARAT NOTU (RİSK & FIRSAT): Enerji yoğun şirketler farklı fiyat senaryoları çalışmalı; kritik girdilerde alternatif tedarikçi ve güzergâhları önceden belirlemelidir. Taşıma ve sigorta sözleşmelerindeki olağanüstü durum hükümleri yeniden gözden geçirilmelidir.

## 2.4 Türkiye'de Üretim Maliyetleri

TÜİK'in Eylül 2026 verileri üretici fiyatlarındaki artışın sürdüğüne işaret etmektedir. Ancak genel endeksler, her şirketin maliyetinin aynı oranda arttığını göstermez; enerji, işçilik, ithal girdi, finansman ve fiyatlama gücü şirket bazında ayrıca analiz edilmelidir.

HOLDİNG İSTİHBARAT NOTU (RİSK & FIRSAT): Grup şirketleri ürün ve müşteri bazında brüt kâr marjını aylık izlemeli; fiyat güncelleme sıklığını, tedarik sözleşmelerini ve stok devir hızını birlikte değerlendirmelidir.

## 3. GLOBAL COMMODITY, TRADE & LOGISTICS RISK MATRIX

| Bölge / Sektör             | Güncel Risk | 30 Günlük Eğilim                           | Kritik Holding Aksiyonu                                              |
|----------------------------|-------------|--------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Orta Koridor / Orta Asya   | Orta        | Uzun vadeli fırsat; uygulama riski sürüyor | Alternatif rota olarak test et; teslim süresi ve toplam maliyeti ölç |
| Afrika ticareti            | Orta-yüksek | Ülke ve sektör bazında değişken            | Tahsilat güvencesi, ülke riski ve distribütör incelemesi             |
| Enerji / petrol            | Yüksek      | Jeopolitik gelişmelere duyarlı             | Fiyat senaryoları ve alternatif tedarik planı                        |
| Deniz taşımacılığı         | Yüksek      | Hürmüz geçişlerinde oynaklık riski         | Rota, sigorta, navlun ve teslim şartlarını gözden geçir              |
| Türkiye üretim maliyetleri | Orta-yüksek | Üretici fiyatlarında artış devam ediyor    | Marj, stok ve fiyatlama disiplini sıkılaştır                         |
| Küresel talep              | Orta-yüksek | Büyüme görünümü zayıflama sinyali veriyor  | Bütçeleri senaryolaştır; müşteri ve pazar yoğunlaşmasını azalt       |

## 4. STRATEJİK ÖNERİLER VE KARAR DESTEK NOTU

Tedarik zinciri güvenliği: Kritik hammaddeler ve ara mallarda tek tedarikçiye bağımlılığı ölçün; mümkün olan kalemlerde alternatif tedarikçi ve asgari güvenlik stoku belirleyin.

Lojistik çeşitlendirmesi: Hürmüz ve diğer kritik geçişlere maruziyeti haritalayın. Alternatif rota seçimini yalnızca mesafeye göre değil, toplam maliyet, sigorta, aktarma ve teslimat güvenilirliğine göre yapın.

Pazar çeşitlendirmesi: İhracatta ülke, müşteri ve distribütör yoğunlaşmasını izleyin. Yeni pazarlara girişte tahsilat ve kur riskini satış hedefiyle birlikte değerlendirin.

Maliyet ve kârlılık yönetimi: Aylık ürün/müşteri kârlılığı, fiyat geçişkenliği, stok devir hızı ve işletme sermayesi göstergelerini yönetim gündemine alın.

Finansal dayanıklılık: Kur, faiz, enerji ve navlun için en az üç senaryo hazırlayın. Yatırım ve nakit akışı planlarını olumsuz senaryoda da test edin.

## 5. GENEL DEĞERLENDİRME

5-10 Ekim 2026 haftası, holdingler açısından küresel talep görünümünün dikkatle izlenmesini, enerji ve deniz taşımacılığı risklerinin sözleşme ve tedarik planlarına yansıtılmasını, Türkiye'de maliyet baskısının şirket bazında ölçülmesini gerektirmektedir. Orta Koridor ve seçilmiş Afrika pazarları fırsat sunabilir; ancak kararlar ülke, müşteri, rota ve nakit akışı düzeyinde doğrulanmış verilere dayanmalıdır.

**Hazırlayan: Tarih & Uluslararası İlişkiler Uzmanı Kubilay Muhammet Özdemir**  
**Zirvem Stratejik Araştırmalar Merkezi (Zirvem SAM)**

Kaynaklar (raporun dayandığı başlıca açık kaynaklar): UNCTAD – 9 Ekim 2026 küresel büyüme ve ticaret değerlendirmesi; TÜİK – Eylül 2026 TÜFE ve Yİ-ÜFE verileri; The National / Reuters – 8 Ekim 2026 Hürmüz geçişleri haberi; Dünya Bankası – 28 Eylül 2026 Orta Koridor açıklaması; Reuters – 4 Ekim 2026 OPEC+ üretim hedefleri haberi. Rapor, açık kaynaklara dayalı değerlendirmedir; yatırım tavsiyesi değildir. Tahminler ve risk seviyeleri belirsizlik içerir.